

Collegial=Lidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 24. Den 15de Juni 1805.

Trykt i Kiøbenhavn hos Directeur Johan Frederik Schulz.

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.
Statsraader og Deputerede i det danske Cancellie.

Blandede Efterretninger.

Efter indkommen Forestilling fra Brandcorpsen her i
Staden, som igjennem Cancelliet er bleven Hs. Majes
støt forelagt, har det behaget Allersøjstsamme, under
19 April d. A., at befale:

1) at den Fahne, som forhen tilhørte Brandcom-
pagniet, og nu staaer hos Stadshauptmanden, skal afle-
veres til Brand-Majoren, og i Fremtiden hos ham op-
bevares;

2) at denne Fahne skal forandres saaledes, at den
bliver passende for det nu varende Brandcorps;

3) at de ved Brandcorpsen ansatte Over- og Under-
Offi-

Officerer, som endnu ikke have aflagt Eed, fulle saavel som alle de Over- og Under-Officerer, som i Fremtiden udnævnes og ansættes, aflægge deres Troeskabs-Eed under denne Fahne, paa den Raade og efter den Formular, som, i Analogie med den 3die §. i Stadshauptmandskabets Instruction, er bestemt;

4) at denne Fahne skal i overordentlige Tilfælde, saasom under Krigs-Uroeligheder, plantes paa Corpsets Hoved-Alarmplads, paa det at Over-Brand- og Band-Commissionens Medlemmer, samt andre ved Ilden anordnede Embedsmænd, kunne uden Vanskelighed vide Stedet, hvor de fornødne Ordre udgives og Rapporter modtages, og

5) at denne Fahne ogsaa skal bruges ved Høitideligheder, hvor Brand-Corpsen maatte blive beordret til Paradering med videre.

Under 24de November s. A. har Cancelliet tilskrevet Sorø Amts Fattigvæsenes-Direction, at Cancelliet, i Anledning af Directionens Indstilling angaaende den meest hensigtsmessige Maade, paa hvilken de Fattige der i Amtet kunde forsynes, bisalder, som aldeles overensstemmende med Befalingerne i Reglementet for Fattigvæsenets provisoriske Indretning og Bestyrelse paa Landet: 1) at Fattigforsørgelsen overalt der i Amtet ordnes saaledes, at Almisselemmerne, forsaavidt de ei aldeles

tins

tinges i Koft og til Huse hos bekjendte retsindige Beboere i Eognene, og hvor ei specielle Omstændigheder, i enkelte Tilfælde, maatte gjøre en Undtagelse fra Regelen nødvendig, nyde den fornødne Understøttelse i Brød, Meel, Erter, Gryn, Malt, Fleff, Smør, Ost og andre forædlede Fødevarer efter Egnens Leilighed og Beskaffenhed, samt i Klader, Brændsel, Huusleie og andre Fornødenheder, hvilket alt in natura bør dem gives, og enten af Districtets Beboere bliver at levere, eller for Fattigvæsens Regning at anskaffe, og at derimod Pengene indskrænkes til en høist ubetydelig Haandfælling; og 2) Iat Districtsfattigcommissionerne, naar de, i specielle Tilfælde og under særdeles Omstændigheder, maatte finde det nyttigt at fravige denne Forsørgelsesmaade, nøie have at forklare de Grunde, som dertil have bestemt dem, i de til Amts-Fattigvæsens Directionen aarligt indsendende Forsørgelsesplaner, og at bemærkede Direction, saafremt den ei finder disse Grunde antagelige, da maa kunne paalægge Commissionen at forandre den foreslagne Forsørgelsesmaade, overeensstemmende med foransførte Grundsætninger.

Følgende have, end videre, under de sædvanlige Forpligtelser, erhholdet Tilladelse til at forevise Kunster og Færdigheder i Jagersborg Dyrehauge, i forestaaende Rildetid, nemlig:

Før:

Jørgen Øvst, Borger i Kjøbenhavn, som foreviser mekaniske Kunster;

Frank Lichey, fra Schlesvig, som foreviser en fysisk og mekanisk Automat, 2de Bjergfolk og en mekanisk Trommeslager, med flere lignende Kunster, og

Anton Hahn, fra Würzburg, som foreviser endeel Box-Figurer.

Af den fra det bidstruppe Gods Administrations Commission til det danske Cancellie, under 7de s. M., indsendte Beretning for Aaret 1804, Administrationsens 9de Aar *), erfares Fremgangen af Commissionens Forhandling i afvigte Aar at have været følgende.

1) Den forhen begyndte Udskiftning af Tolstrup Byes

Jorder er ei alene bleven tilendebragt, saaledes at enhver af Godsets 2de Gaardbeboere har erhholdet sin Jord samlet paa eet Sted, men Commissionen har endog, til den forfattede Skovplans Fremme, formaaet bemædte Gaardbeboere til, imod Afslag i Hartkorn og Afgifter m. v., at samtykke i Indfredningen af 2de paa deres Marker liggende Skovstrækninger, af Indhold $74\frac{2}{3}$ Edr. Land. Ligeledes have Solterød Byes 16 Gaardbeboere erhholdt deres Jorder udskiftede, hvorved tillige Hartkornet er lignet saaledes, at de 14 af disse have faaet hver 7 Edr. 6 Skp. 1 Sdf.

*) See Collegial-Tidenden for Aaret 1804. S. 552.

I Kdf. I $\frac{1}{3}$ Alb. at svare af, og de 2de andre hver det Dobbelte, foruden at ligesaa meget Hartkorn, som een af de mindre Gaarde er skyldsat for, er med de dertil svarede Jorder fordeelt lige imellem de i Byen værende 18 forhen jordløse Huse. Endeligen have Beboerne af de 2de saakaldte Kappeløve Gaarde erholdt deres fra de tilgrænsende Lodseieres forhen adskilte Jorder specielt udskiftede.

2) Foruden dette er, til at fremme samme Skovplan, endnu føiet følgende Foranstaltninger.

- a. Den til Behandling som Rodskuds-Skov bestemte Deel af Skoven, Næse og Uremarken kaldet, er indfredet; det der staaende Vand ved Grøfter afledet, og den hele Strækning deelt i 30 Hugster, hvoraf 2 Dele, hver paa 5 Tdr. 3,733 □ Alen, ere afbrevene.
- b. Paa den Deel af Rodskudsskoven, hvor ingen Træer staaer, er udsaaet 200 Pd. Birke, 115 Pd. Aunbøg, og 50 Pd. Aste-Frøe, samt plantet 4000 unge Aste, hvilket alt lover den bedste Fremvæxt.
- c. For at saae tjenlige Planter, er indhegnet en Strækning, som er besaaet med Agener, Elle, Aste, Aunbøg og Birke-Frøe
- d. Paa Tolstrup Byes Grund er en Skovstrækning af 62 $\frac{1}{2}$ Td. Land indhegnet, og en saakaldet mørk Gjennemhugst der foretaget.

e. I ovennævnte Næse Mark er 7 Tdr. Land besaaet med Bøge, Alfe, og Birke-Froe.

f. Den skadelige Udviisning af Træer paa Roden er affaaffet; og, ligesom vedkommende Bejenter, Deputatister og Bønder, ved seneste Udviisning, have erhholdet deres Brænde i Favnemaal, saaledes er ogsaa denne Naade vedtaget den Regel i Fremtiden.

3) Paa Gaarde, hvis Beboere i levende Live have disponeret over sammes Afstaaelse, eller hvis Enker have indladt sig i nyt Ægteskab, er i afvigte Aar udstedet 13 Arvesæstebreve, hvorimod Antallet af de i samme Tid paa Huusmandspladser udfærdigede simple Sæstebreve beløber sig til 16. Den Riisøen, for hvilken Forpagtningstiden i Fjor var udløben, er igjen, paa 5 Aar, bleven bortforpagtet med en aarlig Afgift af 253 Rdlr.

Sæsteren af lille Ladegaardsmølle ved Roeskilde har paa denne Mølle med tilliggende Jorder, som med Gaard- og Haugeplads indeholde ialt 34 Tdr. Land g. M., og staae for 5 Tdr. 6 Skp. 1 Fdk. 2½ Alb. Ager og Engs Hartkorn, faaet Eienendom imod en Kjøbesum af 800 Rdlr., samt Forpligtelse til, foruden den sædvanlige Recognition ved paafølgende Forandring af Eier, ei alene at vedblive at svare de hidtil erlagte Jordebogs Afgifter, 5 Tdr. Byg og 24 Rdlr. i Pen-

ge, men ogsaa at betale alle af Møllestylden og Tønderne gaaende Skatter og Paabud.

- 4) Til Erstatningsfondscommissionen bliver, efter Oversættelse med Samme, 3 kongelige Obligationer, til Beløb 5.950 Rdlr., i indeværende 11 Juni Termin, transpoterede, hvorefter Hovedsummen af det, som efterhaanden er denne Fond anvist herfra, vil udgjøre 64.709 Rdlr. 77½ Sk.
-

Under 16de Mai d. A. er til Quarantaine-Indretningen i Christianssand ankommet Skibene:

1) Fortuna, ført af Skipper Christopher Heldt, og bestemt til Stettin med en i Ladir indtagen Ladning, bestaaende af Huder, Bomuld, Indigo, ic. og afviist fra Wolgast, og

2) Christine Marie, hjemmehørende i Bergen, og ført af Skipper Hans Jeppesen, kommet fra Salo med en Ladning Brændevin, bestemt til Lübeck.

End videre er til bemældte Indretning ankommet, under 22 s. M.:

3) Cathrina, ført af Skipper Herman Hoffstadt af Wolgast, kommet fra Mallaga og bestemt til Stettin, med en Ladning Vin og tørrede Frugtskaller, emballerede i Straae;

4) Therese, ført af Skipper Søren Møller af Kjøbenhavn, kommet fra Monasø med en Ladning Frugter, bestemt til Kjøbenhavn.

Lige

Ligeledes den 23de Mai:

5) Maria, hjemmehørende i Fahrensund, ført af Skipper Samuel Olsen, kommet fra Livorno med Frugter og Olie, emballeret i Papiir, og 3 Pakker Marmorbilleder, emballerede i Linnet, bestemt til St. Petersborg.

Ligesaa den 24de Mai:

6) Dorothea, ført af Skipper M. H. Lang, kommet fra Mallaga og bestemt til Stettin, med en Ladning Huder, Wiin, Orange, Æbler &c., hvilket er afviist fra Wolgast, uagtet det har ligget i Quarantaine i 42 Dage i Kensee ved Gothenborg.

Ligeledes den 25de Mai:

7) Anne Marie, ført af Skipper Tenger fra Westervig, kommet fra Cagliari med en Ladning Salt, bestemt til Hjemstedet;

8) Amictia, ført af Skipper Lorenzen fra Flensborg, kommende fra Mallaga med en Ladning Wiin og Rosiner i Foustager, bestemt til Tønningen;

9) die fünf Gebrüders, ført af Skipper Klein fra Altona, kommende fra Mallaga med en Ladning Wiin og Rosiner i Foustager og uden Emballage, bestemt til Bremen, og afviist fra Jahde, og

10) Ostermann, ført af Skipper Kempe af Stockholm, kommende fra Corunna med Baglast, bestemt til Stockholm.

De under No. 1 og 6 nævnte Skibe ere lagte i 40 Dages Løsnings-Quarantaine; de under No. 3, 5, 8 og 9 i 14 Dages Observations-Quarantaine, og de under No. 2, 4, 7 og 10 i 4 Dages Observations-Quarantaine.

De i denne Tidende forhen nævnte Skibe: die Ebbe, Skipper Gill, Ceres, Skipper Lindberg, Familiens Lykke, Skipper Christensen, Resolutionen, Skipper Eschell; Maria, Skipper Schröder, og Jørgen Ploug, Skipper Hempel, ere løste af Quarantaine; ligeledes det under No. 2 ovenansorte Skib, Christine Marie, Skipper Jeppesen.

Under 10de d. M. har det kongelige Admiralitets- og Commissariats-Collegium tilfrevet samtlige Divisions-Chefer og Holmens Over-Equipagemester neden ansorte Brev, samt deraf ligeledes meddeelt Søetatens Generalauditeur, den combinede Ret, og Holmens Provst verificerede Gjenparter, nemlig:

"Ifølge den 403 § i Sø-Krigsartikels Brevet for Landtjenesten, som bestemmer, at vedkommende Compagniechefer skulle foranstalte, at de efter Friseddels Forlovede helde Drøllup inden 8 Uger efter Friseddels Datum, har Provst Hjorth tilstillet Collegiet en Skrivelse med Fortegnelse paa adskillige Personer i Sø-Etatens Tjeneste, som ved Holmens Kirke have mældt sig til

til Copulation, uden enten at fuldbyrde eller ophæve Samme inden den lovbestemte Tid, og derefter forlangt, at omskrevne Personer maatte af deres Foresatte blive tilholdte, inden en vis Tid at indtræde i lovligt Egteskab eller ophæve Trolovelsen. Da Collegiet, i Anledning heraf, confererede bemældte §, som en gjældende Lov for Sæ:Etatens fæste Mandskab, med Forordningerne af 19 Februar 1783 og 4 Januar 1799, samt et Reskript, dat. 18 Mai 1799, til Biskoppen i Sjællands Stift, som ophæver Trolovelser, og foreskriver adskillige Poster, hvilke de, som ere af Civil-Staten, og ville indlade sig i Egteskab, skulle efterleve, m. v., fandt man saa megen Uovereensstemmelse i Lovgivningen for begge ovenmældte Stater, og at disse Uoverensstemmelser, især den, at det staaer Civil-Statens Folk, som ere lyfte fra Prædikestolen til Egteskab, frit for, at holde Bryllup, naar de selv ville, da derimod Sæ:Etatens Mandskab er indskrænket til en Tid af 8 Uger efter Frisæddelens Datum, at en Correspondence med Sæ:Etatens General-Auditeur og det kongelige danske Cancellie var nødvendig, for at faae en nøiere Bestemmelse af den 402, 403 og 406 § i Krigs-Artikels Brevet. I denne Anledning ere nu følgende Bemærkninger eller Punkter vedtagne til Regel for Fremtiden:

1) bør Formularen til en Frisæddel være saaledes indrettet, som følgende Schema udviser;

2) bør

- 2) bør Frisceddel af vedkommende Compagniechef foresættes saavel Mandspersonen som Fruentimmeret;
- 3) naar Frisceddelen første Gang er given, men af een eller anden gyldig Årsag ikke i rette Tid bleven afbenyttet, skal Compagniechefen være pligtig til, at give en ny Frisceddel, lydende paa 8 Dage, istedet for at den første lyder paa 8 Uger, naar denne af begge paagjældende Personer forlanges inden et Års Forløb, efter at den første Frisceddel var udstedet; men,
- 4) skulde en længere Tid være henrunden, eller Fastesfolkene endog skulde have ladet den anden Frisceddel henligge ubenyttet, maa Divisionschefens Resolution, paa en senere Begjæring om Gistermaal, forsynet med Compagniechefens Betænkning, først indhentes;
- 5) da Forordningen af 19 Februar 1783, ved Forordning af 4 Januar 1799, er aldeles ophævet, og den sidste ikke fastsætter nogen vis Tid, efter hvilken Ulysning af Prædikestolen er ugyldig, saa behøves ikke Ulysning for de samme Personer oftere, end hidtil, uagtet de maatte have faaet mere end een Frisceddel;
- 6) endeligen er Holmens Provst anmodet om, at foranstalte vedkommende Divisionschefer og Holmens Equipagemester kvartaliter remitterede de Friscedler, som maatte være uafbenyttede i den herved bestemte Tid, for at denne Befaling kan blive desto nøiagtigere efterlevet.

Hvad iøvrigt angaaer de Personer, som findes anførte paa Provst Hjorts Lister, eller Andres, som til Datum ei maatte have benyttet de dem paa 8 Uger meddeelte Frisædler, da maae de fremkaldes og betydes, at deres Trolovelser ansees som hævede, og disse Bestemmelser ogsaa blive gjældende for dem, saafremt de ikke inden 8 Uger fra Datum lade sig copulere.

Schema.

Jeg N.N., Chef for det — Compagnie udi — Division, tillader herved N.N., Matros udi bemældte Compagnie, No. — at maatte indtræde udi Ægteskab med Enke (Pige) N.N.; thi vilde N.N., Provst ved Holmens Menighed, naar intet efter Hs. Majestæts Lov, Forordninger og Anordninger, deri er hinderligt, ved deres Paategning dem for Trolovede erklære, ogsaa, efter lovlig Tillysning, inden 8 Ugers Dagen fra Datum af tilsammenvie, da denne Frisæddel, som er læst for begge Personer, efter bemældte Tids Forløb er uden Kraft, og Forlovelsen ophævet, og, skulde de Forlovede være flyttede sammen, skulde de strax flytte fra hinanden.

Efter det kongelige Admiralitets- og Commissariats-Collegiums derom gjorte allerunderdanigste Forestilling, har Hs. Majestæt, under 31te s. M., allernaadigst bifaldet, at Guiton Morveaux's Lustrensnings-Middel maa medgives de herefter udcommanderende Ski-

be i tilstrækkelig Qvantitet, efter det i saa Henseende udfærdigede Regulativ.

Offentlig Foranstaltning.

Under 17de f. M. har det behaget Hs. Majestæt allernaadigst at resolvere Følgende. For begge Hertugdømmer skal der i Staden Schlesvig opbygges et Tugthuus, og for ethvert Hertugdømme et almindeligt Tvangsarbeidshuus anlægges. Ligesom det i Altona værende Tugt- og Arbeidshuus i Fremtiden skal vedblive blot som Tvangsarbeidshuus for denne Stad, saaledes skulle ogsaa de i Flensburg, Tønder, Tønningen og Landstædet Eiderstedt værende specielle Tvangsarbeidsanstalter vedblive, dog, ligesom det i Altona, indrettes efter almindelige Grundsætninger, som nærmere skulle bestemmes. Ligeledes skal en Daareliste og et Hospital i Kiel anlægges for Syge, som ere ulægelige eller hvis Sygdom kun meget vanskeligen og langsomt kan helbredes, og Directionen over begge disse Instituter betroes til det derværende Sanitetscollegium. Til at udføre de af Hs. Majestæt i Henseende til Tugthuset tagne Beslutninger, har Allerhøistamme, under 24de f. M., allernaadigst udnavnt en Commission, som det er overdraget, under Grundlægning af de den derover meddeelte allerhøist bestemte Grundsætninger, at udkafe og indsende de nærmere Planer og Forslag over Omkostningerne, disse Anstalts

stalters indvortes Indretning o. s. v. Til Medlemmer af Samme ere udnævnte:

1. Kammerherre og Amtmand i Gottorf, v. Ahlefeldt,
2. Etatsraad og Borgemeister Brøge i Schlesvig,
3. Etats- og Overrets- Raad Feldmann i Schlesvig,
4. Etats- og Regieringsraad Moritz i Glückstadt,
5. Cancellie-Deputeret og Justitsraad Heinzelmann,
og
6. Professor og Bygmester Hansen i Altona.

Forgivning.

Ved Reskript til Stiftamtmanden og Biskoppen over Fyens Stift, af 28 December f. A., har Hs. Maje-
stat, da Fyens Bispebolig, ved Biskop Hansens Em-
bedstiltrædelse, er forefunden i en meget brøstfældig Til-
stand, bevilget og fastsat: 1) at Biskoppen, af Kjøbe-
summen for 3 Fyens Bispestoel beneficerede og i Sne-
strup Bye beliggende Gaarde, som, paa nærmere aller-
naadigste Approbation, efter Rentekammerets Foran-
staltning maae bortsælges, maa paa Bispeboligens Op-
byggelse og Istandsættelse anvende den Summa, som
Omkostningerne, indtil 5,500 Rdlr., ved lovligt Syn
og fremlagte specielle Regninger, bevises at have beløbet
sig til, paa følgende Vilkaar:

- a. at der over Bispeboligen, naar den er istandsat, af-
holdes et lovligt Syn, som til Efterretning nedlæg-
ges i Stiftsarchivet;
- b. at

- b. at Gaarden saaledes fremdeles vedligeholdes, og fra Mand til Mand afleveres i god og forsvarlig Stand efter bemældte Syn;
- c. at den i Brandkassen behørigt forsikkes;
- d. at af Rente af den for de ommældte Gaarde indkommende Kjøbesum, der, efter Bekostningernes Afdrag til Bispegaardens Istandsættelse, bliver tilovers, skulde nuværende og efterkommende Biskopper forlods aarligt nyde 100 Rdlr. til Erstatning for Landgilden og Indsæstningen, men at det Overskydende, under Stifts-Øvrighedens Opsyn, skal iblandt Stiftelsens offentlige Midler, som en Tilvertscapital, udsættes, indtil den med Rente og Rentes Rente er stegen til 5.500 Rdlr., som til Bispegaardens Istandsættelse nu anvendes, hvorefter Biskoppen heraf nyder de aarlige Renter;
- 2) at de af Biskop Hansen købte Rattelovne og andre høist fornødne Indretninger, efter en af ham forfattet Inventarieliste og fremlagte Regninger, der skulde følge Embedets Documenter, ved Indløsning af hans Eftermand i Embedet godtgjøres ham.

Befordringer og Afgang.

Under det tydske Cancellie: Den 5te April ere Professor Juris L. A. G. Schrader og Professor Philo-

losof

Isophie D. H. Hegewisch i Kiel udnævnte til Etatsraader. Den 7de Juni, Hofraad J. F. W. Wiedemann i Brunsvig til ordentlig Professor i Chirurgie og Fødselsvidenskabene ved Universitetet i Kiel, samt til Overlærer ved Jordermoder-Institutet sammesteds, og til Justitsraad.

Under Generalitetet: Den 7de Juni, ved Generalstets- og Commissariats-Collegiet er Fuldmægtigen i det 1ste Departements-Contoir, Secretair Mørck, forsat til Archiv og Kassere Contoiret; Cancellisten i det 1ste Departements-Contoir, Secretair Rønberg, befuldmægtiget til Fuldmægtig, og surnumerair Cancellist Neebørs til virkelig Cancellist i sidst bemælte Contoir; Fuldmægtigen i det 4de Departements-Contoir, Secretair Heqver, forsat i lige Qualitet til det 5te Departements-Contoir, og surnumerair Cancellist i det 2det Departements-Contoir, Raaslov, befuldmægtiget til virkelig Cancellist i det 5te Departements-Contoir; Cancellist i det 3die Departements-Contoir, Secretair Zwergius, befuldmægtiget til Fuldmægtig i det 4de Departement-Contoir, og surnumerair Cancellist Lauritzen til virkelig Cancellist i det 3die Departements-Contoir, samt efteransatte Volontairer udnævnte til surnumerair Cancellister, nemlig, Student, H. D. Valentin i det 2det Departements-Contoir, M. E. Fischer i det 5te Departements-Contoir, Student J. Lund i det 4de Departements-Contoir, J. Top i det 1ste Departements-Contoir, og Cand. Juris H. Kjærulff i Generalitets- og Commando-Contoiret.

Under Admiralitetet: Den 31te Mai er Fuldmægtigen ved de daglige Forretninger i Commer-Material-Contoiret, J. Ronander, ansat til Fuldmægtig ved Regnskabsvæsenet; Copiist J. S. Block til Fuldmægtig ved de daglige Forretninger, og J. H. Bour til Copiist, samtlige i bemælte Contoir; Under-Chirurg J. v. See Schnell, i Naade afskediget, fra 1ste Juni d. A.